

Lauantai 9.7.2016
Iltaseurat 18.30
Heikki Keränen

Efesolaiskirjeen 6. luvussa jakeessa 12 ovat sanat:

”Emmehän me taistele ihmisiä vastaan vaan henkivaltoja ja voimia vastaan, tämän pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä vastaan.”

Tuo lukemani efesolaiskirjeen kohta saattaa kuulostaa hiukan oudolta. Se on kuin kauhuelokuvasta kummituksineen. Mennoniittateologi John Yoder on esittänyt, että osuva käänös ”avaruuden pahoille hengille” on ”rakenne” sekä yhteiskunnallisessa että psykologisessa mielessä. Taistelu ei ole siis ihmisiä vastaan.

Avaruuden pahat henget eivät siis ole kummituksia vaan sekä yhteiskunnassa että meissä itsessämme vaikuttavia voimia, jotka saavat meidät toimimaan tietyllä tavalla.

Pimeyden valtakunnan voimien ja Jumalan valtakunnan raja kulkee suoraan meidän sydäntemme lävitse. Se raja ei ole selkeä jakolinja. Väliin me toimimme niin kuin kristityn tuleekin toimia. Välillä meitä ohjaavat aivan muut voimat.

Elämme hämmentäviä aikoja. Kaikki on muutoksessa. Yhteiskunnan rakenteiden muutokset muuttavat ihmisten elämää. Talous on alistanut uskonnon ja politiikan. Kaikkea, koulutusta, tutkimusta, sivistystä ja jopa ihmisen terveyttä tarkastellaan taloudellisen hyödyn näkökulmasta. Mitä hyötyä on pitää yllä sivistysvaltion monipuolisia koulutusrakenteita, tai yksilön kysymys: mitä minä hyödyn tästä? Tämä hämmentää ja pelottaa ihmisiä.

Suomalaisten lempivirsiä on Dietrich Bohnhoefferin virsi ”Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan”, joka perustuu Bohnhoefferin joulukirjeeseen sukulaisilleen vuonna 1943. Nuori teologi oli vastustanut Hitlerin nationalismia ja rotuoppia koko 1930-luvun. Natsit alistivat vähitellen hitaasti ja määrätietoisesti valtansa alle koko yhteiskunnan. Myös Saksan evankelinen kirkko taipui vallanpitäjien tahtoon ja näiden harjoittamaan kirkon uskon ja opin vääristelyyn. Nuori Bohnhoeffler tunnisti nuo aikansa pimeyden maailman hallitsijat ja avaruuden pahat henget vastustaen niitä tiukan määrätietoisesti.

Historian roskatynnyreistä ovat viime aikoina karanneet vanhat henget, nationalismi ja rasismi, jotka ovat juuri näitä ”avaruuden pahoja henkiä”. Villiintyneenä ja vapaiksi päässeinäniiden seuraukset tunnetaan. Niitä ovat ihmisten alistaminen, sorto ja sodat. Kansallisia häivähdyksiä, kuin pahoja enteitä tulevasta, ovat olleet katupartiot ja rajan ihmismuurit.

Meidän on tunnistettava oma tilamme. Hyvän ja pahan taistelu tapahtuu sydämissämme. Miten me toimimme silloin, kun pakolaisista tai erityisryhmistä tai erilaisista ihmisistä keskustellaan työpaikoillamme tai harrastuspiireissämme? Olemmeko niitä, jotka vaitiololla tai myötäilemällä hyväksymme toisten ihmisarvon polkemisen lokaan? Jos niin teemme, silloin olemme halpuuttaneet Jumalan armon omalla kohdallamme. Halpuutettu armo tekee ihmisestä välinpitämättömän toista ihmistä kohtaan.

Kristityllä ihmisellä pitää olla tilanne päällä jatkuvasti. Paavali sanookin, että emmehän me taistele ihmisiä vastaan... vaan. Tämä edellyttää aktiivista asennetta. Jumalan armo ei ole eikä voi olla halpuutettua armoa, koska sellainen armo merkitsee, Bohnhoefferia mukaillen, synnin eikä syntisen vanhurskauttamista.

On kysyttävä, onko armo lähtökohta vai lopputulos? Jos armo on lähtökohta, niin se tekee kaikesta ponnistelusta turhaa ja suorastaan vältettävää. Silloin jää ymmärtämättä, kuinka sidoksissa ja syvällä me olemme tässä maailmassa. Silloin siitä puuttuu tuo taistelun tai vähemmän sotaisesti ilmaistuna kilvoituksen ulottuvuus.

Halpuutetun armon vastakohtana on kallis armo. Se annetaan kaikkensa yrittäneille, epäonnistuneille katujille, jotka kyselevät omassa elämässään uudelleen alkamisen mahdollisuutta ja yleensä onko sitä mahdollisuutta.

Tällaiselle kyselijälle, etsijälle, elämässään erehtyjälle Kristus antaa ajallaan kalliin armonsa. Siinä on väärin valintojen suurkuluttajalle tarjolla anteeksiänto ja uuden suunnan mahdollisuus. Tuo armo tekee armahdetusta ihmisestä aktivistin, joka haluaa olla omassa elämässään rakentamassa ihmisten välille hyviä yhteisöjä. Yhteisöjä, joissa vaikuttaa kanssaihmisestä välittämisen, vastuun ja huolehtimisen henki.

Kalliin armon henki!